

Tarnowskie Góry
/ Stolica Białego Śląska

Tarnowskie Góry...

Miasto o górniczym rodowodzie...

wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO

Tymczasem... nie dalej niż pół godziny spacerem...

- 2,5 km od Rynku....
- Istnieje przedsiębiorstwo państwowe....
- będące synonimem najgroźniejszej bomby ekologicznej na Śląsku....

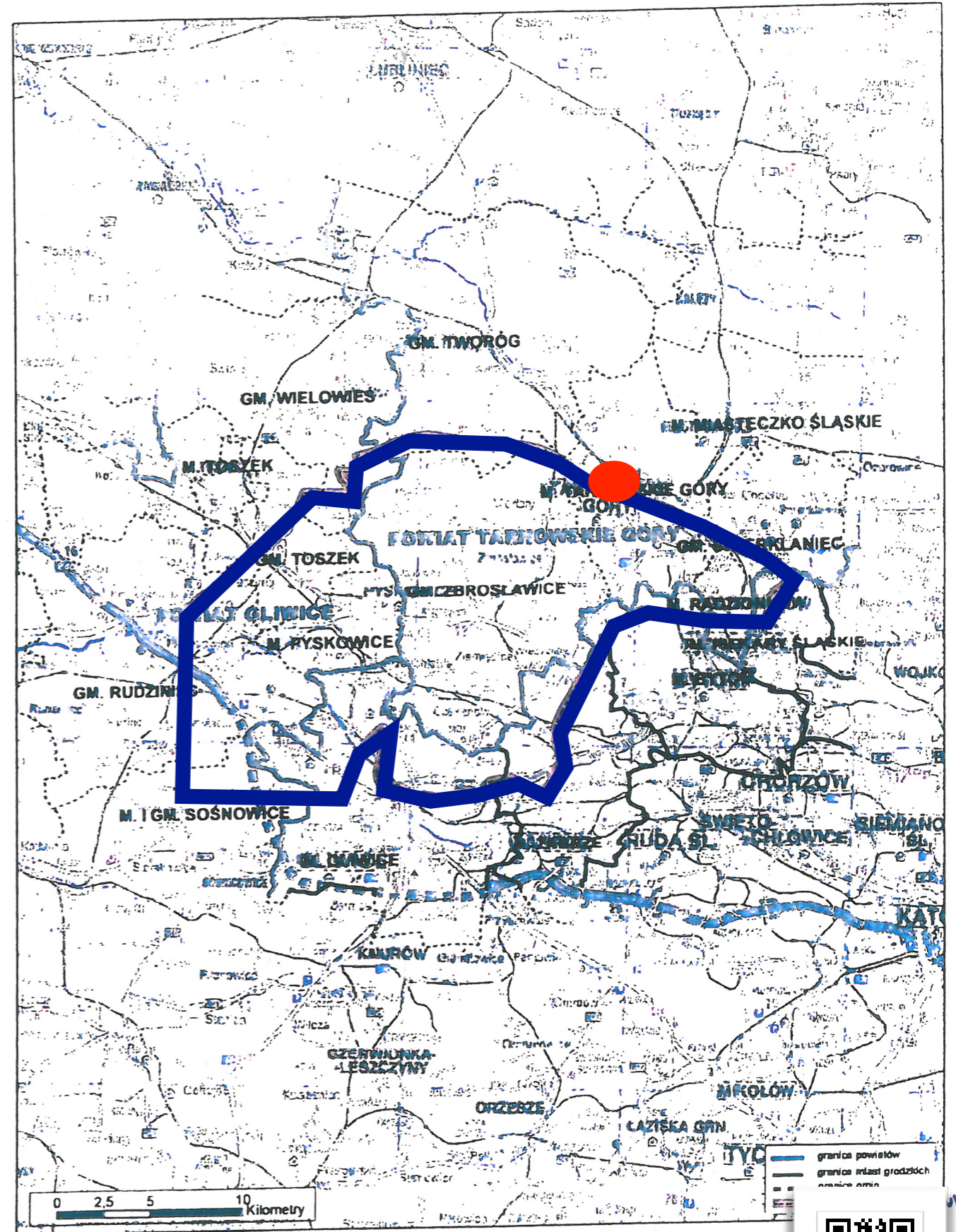

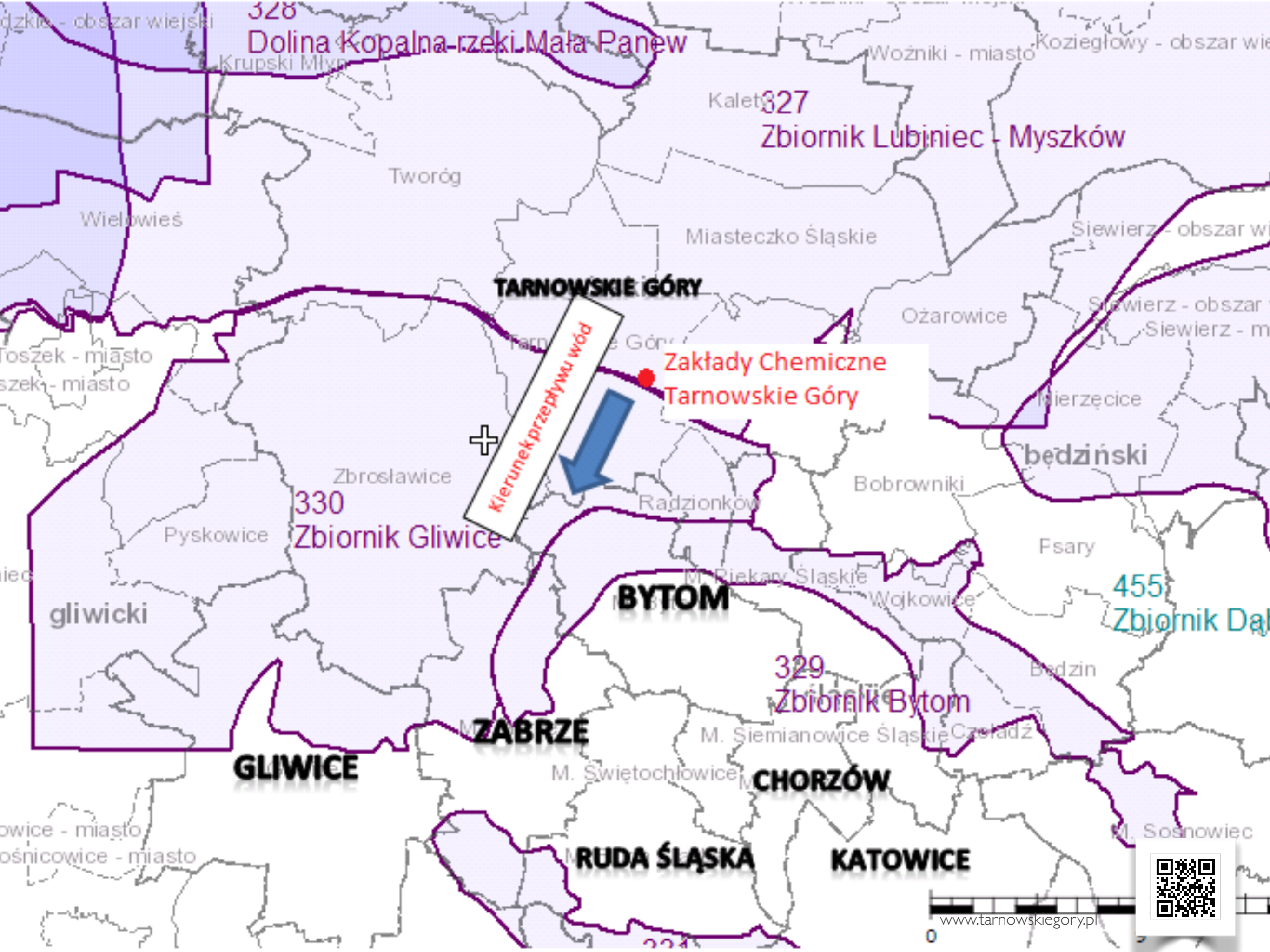
Tarnowskie Góry
/ Stolica Białego Śląska

Kilka dziesięcioleci intensywnej działalności przemysłowej spowodowały nieodwracalne szkody w środowisku naturalnym....

Zasięg terytorialny Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330-Gliwice

FATALNY UKŁAD GEOLOGICZNY

328 Dolina Kopalna rzeki Mała Panew

327 Zbiornik Lubiniec - Myszków

TARNOWSKIE GÓRY

Zakłady Chemiczne
Tarnowskie Góry

Kierunek przepływu wód

330 Zbiornik Gliwice

BYTOM

455 Zbiornik Dąb

329 Zbiornik Bytom

GLIWICE

ZABRZE

CHORZÓW

RUDA ŚLĄSKA

KATOWICE

www.tarnowskiegory.pl

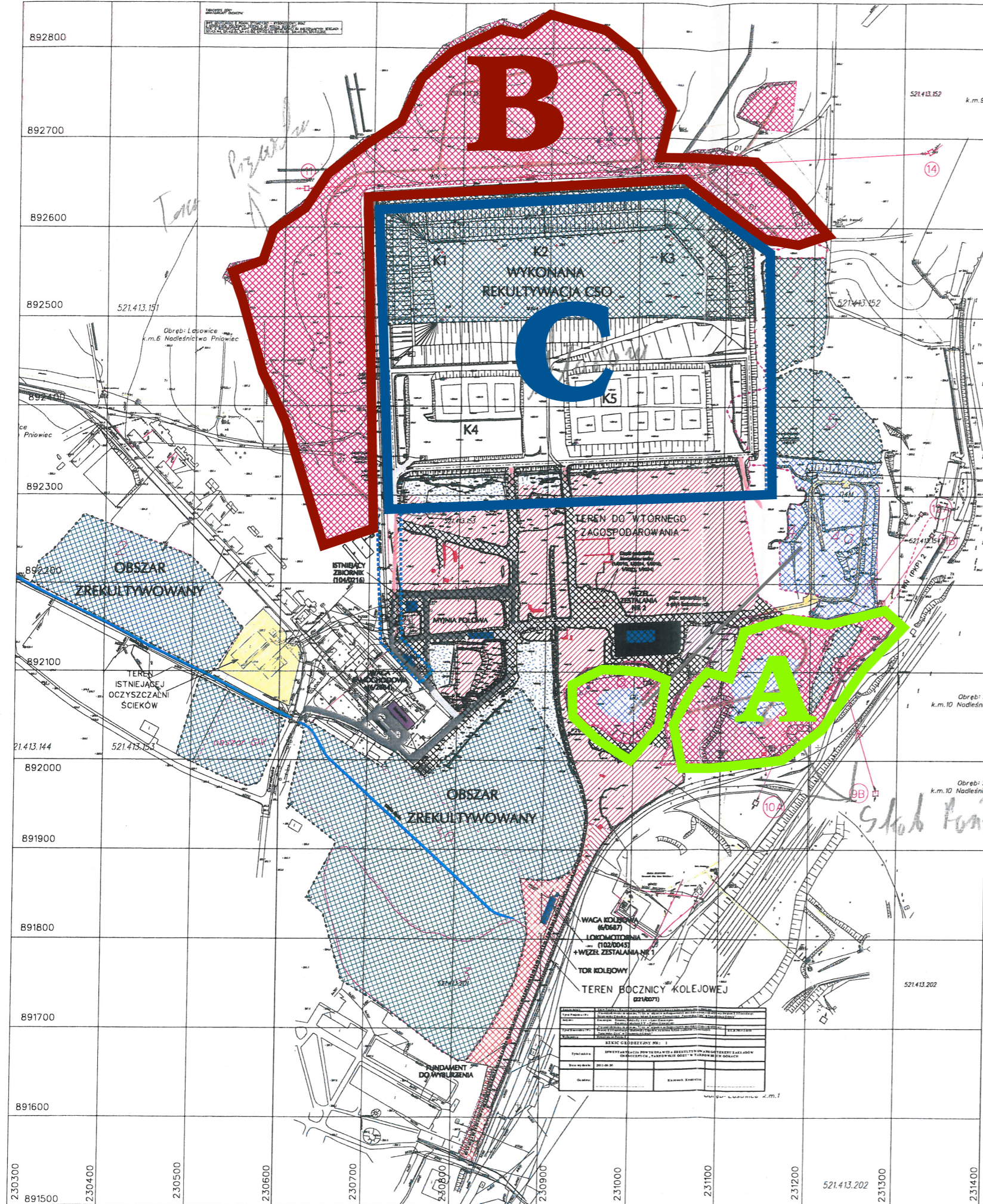

Historia inwestycji

- 1991 – monitoring środowiska poparty badaniami ośrodków naukowych potwierdza silne zanieczyszczenie wód podziemnych, wód powierzchniowych i gleby na obszarze Zakładów Chemicznych (30 ha zanieczyszczonej powierzchni ziemi, 1,2 mln m³ odpadów niebezpiecznych, skażenie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330-Gliwice będącego rezerwuarem wody pitnej dla Śląska)
- 1994 – umieszczenie Zakładów Chemicznych na liście największych trucicieli w Polsce (Lista 80.-ciu)
- 1995 - postawienie przedsiębiorstwa w stan likwidacji na mocy Zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu
- 1996 - wprowadzenie do programu likwidacji obowiązku rekultywacji terenów skażonych
- 1996 – opracowanie programu „Ochrona Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 330-Gliwice (...)”
- 1998 – zerwanie przez likwidatora kontraktu z wykonawcą ENPOL Sp. z o.o. (proces odszkodowawczy do 2011r.)
- 2000-2006 – w oparciu o środki budżetu państwa oraz NFOŚiGW i WFOŚiGW zrealizowano roboty na łączną kwotę 210mln zł (69% zakresu rzeczowego): budowa CSO, rekultywacja koryta rzeki Stoła
- 2010-2011 - ostatnie roboty rekultywacyjne wykonane przez Starostę Tarnogórskiego (wydatki 10,2 mln zł)

- **A** – tereny zalegania odpadów na gruntach państwowych,
- **B** – tereny zalegania odpadów na terenach prywatnych,
- **C** – Centralne Składowisko Odpadów

- 2004 – **fatalna w skutkach decyzja urzędników państwowych, która jak pokazuje późniejsza historia zatrzymała inwestycję na wiele lat mimo wydatkowania ponad 200mln zł ze środków publicznych** - sprzedaż 45ha terenów powojkowych przez Agencję Mienia Wojskowego w Krakowie (na 11ha znajdują się odpady niebezpieczne co opisano w ogłoszeniu przetargowym: „Na części nieruchomości ok. 10,2ha występuje hałda odpadów chemicznych utylizowanych przez Zakłady Chemiczne „Tarnowskie Góry” w likwidacji.”
- roczne koszty utrzymania majątku po Zakładach Chemicznych (utrzymanie obiektu, ochrona, monitoring środowiska oraz eksploatacja oczyszczalni ścieków) pochłaniają 1,2 – 1,5 mln złotych
- 2004 – 2007 – fiasko koncepcji dokończenia inwestycji z Funduszu Spójności, dwie ustawy o dotacji dla przedsiębiorstwa w celu zapewnienia bieżącej eksploatacji oczyszczalni i ochrony obiektu
- 2007/2008 – decyzje środowiskowe nakładające na Zakłady Chemiczne w Tarnowskich Górach obowiązek unieszkodliwienia odpadów i przywrócenia środowiska do stanu właściwego
- decyzja Starosty Tarnogórskiego z dnia 30 marca 2007r. nakazująca Zakładom Chemicznym w Tarnowskich Górach przywrócenie środowiska do stanu właściwego, czyli usunięcie odpadów i rekultywację terenów Skarbu Państwa. Decyzję wydano w oparciu o przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska,
- decyzja Burmistrza Miasta Tarnowskie Góry z dnia 21 stycznia 2008r., zmieniona decyzją Burmistrza Miasta Tarnowskie Góry z dnia 6 grudnia 2011r., w której orzeczono nakaz usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania. Decyzja została wydana w trybie przepisów ustawy o odpadach, a jej adresat tj. przedsiębiorstwo państwowe Zakłady Chemiczne w Tarnowskich Górach w likwidacji nie wykonało do dnia 31 grudnia 2015r. nałożonych obowiązków.

- 2007 – postanowienie Wojewody Śląskiego (organ założycielski dla przedsiębiorstwa) uznające Zakłady Chemiczne za zlikwidowane
- 2008 – przekazanie gruntów (także skażonych), budynku dyrekcji, oczyszczalni ścieków i instalacji Centralnego Składowiska Odpadów do zasobu Starosty Tarnogórskiego
- 2010-2011 – etap realizacji zadania przez Starostę Tarnogórskiego za kwotę 10 mln zł (NFOŚiGW, WFOŚiGW)
- 2011 – wszczęcie egzekucji komorniczych wobec Starosty z tytułu długów przedsiębiorstwa, początkowo z rachunku bankowego, a od 2015r. z nieruchomości pozakładowych
- 2014r. – decyzje marszałka, pozwolenie zintegrowane na dalszą eksploatację składowiska oraz pozwolenie na wydobycie i wbudowanie całości odpadów do CSO
- 2015-2018 – liczne spotkania z Wojewodą i Parlamentarzystami, Zespół ds. terenów zdegradowanych, Komisja Sejmowa w Tarnowskich Górach, brak możliwości dalszego finansowania inwestycji
- 2018 - ponowne wszczęcie egzekucji komorniczej z nieruchomości Skarbu Państwa (powrót do stanu z roku 2011 i 2015)
- 2019 - ??????????

Asekuracyjna postawa organów państwa i działania pozornie nakierowane na rozwiązanie problemu

Mimo katastrofalnych skutków sprzedaży gruntów skażonych prokuratura cywilna, jak i wojskowa nie dopatrzyły się uchybień w procedurze sprzedażowej z 2004r. Podejmowane działania pokazują jak organy państwa pozbyły się problemu pozostawiając samorząd bez środków i instrumentów prawnych pozwalających na zakończenie procesu unieszkodliwienia tarnogórskiej ekobomby.

Działania likwidatora i organu założycielskiego przedsiębiorstwa (Wojewody Śląskiego)

- 2008 – inicjatywa przekazania gruntów Staroście Tarnogórskiemu (czynność zrzeczenia się nieruchomości przez Zakłady została negatywnie oceniona przez sąd, na skutek wniesienia skargi pauliańskiej uznana została za nieskuteczną wobec wierzyciela Zakładów Chemicznych)
- 2008 – pierwsza próba wykreślenia Zakładów Chemicznych z Krajowego Rejestru Sądowego (po przekazaniu gruntów do zasobu Starosty)
- 2009 – wniosek likwidatora o ogłoszenie upadłości, za zgodą Wojewody (oddalony w 2013r.)
- 2014 - wykreślenie Zakładów Chemicznych z KRS, na wniosek Wojewody (uchylone w 2015 i 2016r.)
- 2015-2016 - spór kompetycyjny likwidatora z Wojewodą (brak organu, ustanowienie kuratora)
- 2016 - wniosek Burmistrza Miasta o wykreślenie Zakładów Chemicznych z KRS (oddalony)
- 2016 – złożenie skargi kasacyjnej na postanowienie Sądu Okręgowego w Gliwicach (bez poinformowania Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa, oddalona w 2018r. z powodów formalnych – brak legitymacji po stronie Wojewody)
- 2018 – wystąpienie Zakładów Chemicznych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego o stwierdzenie nieważności niemal 10-letniej decyzji (!!!) Burmistrza Miasta Tarnowskie Góry nakładającej obowiązek usunięcia odpadów
- sierpień 2018 - wszczęcie z urzędu postępowania w sprawie wykreślenia Zakładów z KRS (umorzone w styczniu 2019, zaskarżone przez Gminę, Starostę Tarnogórskiego oraz Zakłady Chemiczne)
- grudzień 2018 - Samorządowe Kolegium Odwoławcze Odmawia stwierdzenia nieważności decyzji Burmistrza
- styczeń 2019 - skarga Zakładów Chemicznych na decyzję SKO do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego
- 5 czerwiec 2019 - postanowienie Sądu Rejonowego w Gliwicach o oddaleniu skargi Burmistrza (Zakłady nadal w KRS), Burmistrz i Starosta Tarnogórski złożyli odwołania
- 12 czerwca 2019 - WSA w Gliwicach oddalił skargę Zakładów Chemicznych ws decyzji Burmistrza (utrzymano w mocy decyzje SKO)

Działania na szczeblu Rządowym/Parlamentarnym:

- lipiec 2014 - wizyta Sekretarza Stanu w Ministerstwie Środowiska Stanisława Gawłowskiego
- luty 2016 – pierwsze z kilku spotkań Burmistrza z Wojewodą Śląskim, Parlamentarzystami i WFOŚ
- 25 maja 2016 – Rada Miejska w Tarnowskich Górach podejmuje uchwałę – apel skierowany do Parlamentarzystów ze Śląska w sprawie załatwienia problemu Zakładów Chemicznych (skutkiem są liczne interpelacje i zapytania skierowane do Rady Ministrów i Wojewody)
- 2016 – powołanie Zespołu ds. Terenów Zdegradowanych (Minister Sławomir Mazurek)
- 2016 – temat Zakładów Chemicznych jest przedmiotem obrad Sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (powstaje dezyderat, liczne dyskusje i wizyty w Sejmie)
- listopad 2017 – Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa wizytuje Zakłady Chemiczne i odbywa posiedzenie (pada sugestia jakoby gotowa była zmiana prawa/specustawa dot. Zakładów, Wojewoda mówi o czterech wariantach postępowania – konieczność egzekucji decyzji przez Burmistrza, przeniesienie obowiązku rekultywacji na inny podmiot, wyłączenie nieruchomości, remediacja)
- grudzień 2017 – **Program dla Śląska**, jest mowa o Tarnowskich Górach, jednak korespondencja Starosty z NFOŚiGW pokazuje, że **nie ma mowy o zabezpieczeniu finansowania** dalszego unieszkodliwiania odpadów
- czerwiec 2018 - brak informacji na temat planów i zamierzeń odnośnie dalszego unieszkodliwiania odpadów (wniosek pełnomocnika ZCH o unieważnienie decyzji Burmistrza z 2008 roku)
- kwiecień 2019 - Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa
- 19 kwietnia 2019 - pismo Burmistrza Miasta ws przyspieszenia prac legislacyjnych umożliwiających dokończenie rekultywacji

Działania niezbędne do zakończenia inwestycji

- zakończenie sporu z ENPOLEM Sp. z o.o – uwolnienie Starosty od zagrożenia egzekucją majątku Skarbu Państwa
- konieczność zakończenia negatywnego sporu kompetencyjnego między organami odpowiedzialnymi za realizację zadań Skarbu Państwa; forma porozumienia jak w latach ubiegłych
- zabezpieczenie środków publicznych w kwocie blisko 100 mln zł (czy to w budżecie Państwa czy też poprzez Fundusze) na dokończenie inwestycji
- wykreślenie Zakładów Chemicznych w Tarnowskich Górach z KRS z jasnym określeniem statusu pozostałych odpadów
- wbudowanie całości odpadów do Centralnego Składowiska Odpadów – warunek osiągnięcia efektu ekologicznego

Nasze oczekiwania / na co się nie godzimy:

- przedstawienie mapy drogowej wyjścia z impasu
- brak zgody na powrót do stanu wiedzy i stanu prawnego z początku lat 90. ubiegłego wieku (uchylenie decyzji Burmistrza rozmyje kwestie odpowiedzialności za usuwanie odpadów po Zakładach, ponowne badania, nowe decyzje, nie wiadomo kto będzie uprawniony i zobowiązany do składowania odpadów w CSO należącym do Skarbu Państwa, na jakich zasadach się to odbędzie)
- kompleksowe załatwienie sprawy – wbudowanie całości odpadów do CSO (brak akceptacji oczyszczania tylko gruntów Skarbu Państwa z użyciem gruzu czy piasku z zewnątrz, spowoduje przepełnienie składowiska i pozostawienie części odpadów „z gruntów prywatnych” na zawsze w środowisku)
- dosyć marnowania pieniędzy publicznych – od 2011 nic nie zrobiono a pasywna postawa organów państwa powoduje coroczne wydatkowanie kwoty ponad 1,2 mln zł na bieżącą działalność przedsiębiorstwa
- zapewnienie ram prawnych i środków finansowych (KONIUNKCJA !) na dokończenie rekultywacji ZCh przez rząd lub samorząd
- obawa, że zanieczyszczenie wody pitnej zbiornika GPW330 - Gliwice, przy niekorzystnym zbiegu okoliczności spowoduje utratę życia lub zdrowia mieszkańców i wizerunkowo odbije się na Tarnowskich Górach (dziś nikt nie prowadzi badań zdrowia ludzi, jak Zakłady wpływają na nasze zdrowie, samopoczucie itp.)

Droga ekspresowa S 11 szansą dla Zakładów Chemicznych czy może Zakłady Chemiczne przeszkodą dla S11

